

INTRODUCERE

Expresia securitate socială semnifică ideea de reparare a consecințelor unor evenimente diverse calificate în genere ca fiind riscuri sociale (exemplu: boala, maternitatea, invaliditatea, bătrânețea, accidentul de muncă și boala profesională, decesul, sarcinile familiale, șomajul), respectiv riscuri în măsură a determina reducerea ori suprimarea capacităților de câștig a persoanelor, în primul rând a salariaților.

Manualul de studiu individual, așa cum este denumit, se adresează studenților în drept fiind un instrument util adresat celor care doresc să studieze sistemul asigurărilor sociale versus asistența socială.

Manualul cuprinde noțiuni generale a căror aprofundare se poate face prin consultarea bibliografiei obligatorie și a actelor normative incidente în materie, respectiv doctrina și jurisprudența recomandate studenților, iar autoevaluarea acestora se poate face prin rezolvarea celor 100 de teme pentru acasă, elaborarea/redactarea de acte tip, teme pentru referate ce se regăsesc la finalul fiecărei din cele 12 unități de învățare precum și sub forma unor teste de autoevaluare în număr de 60 cu răspunsurile aferente, la finalul lucrării.

Lucrarea cuprinde sinteze și aplicații practice în domeniul dreptului securității sociale. Astfel, studentul va regăsi în paginile sale un chestionar tip grilă cu răspunsuri complete precum și răspunsuri valabile.

Regulile privind răspunsurile corecte la testele grila de autoevaluare, chestionar cu opțiuni multiple, sunt următoarele:

- un singur răspuns poate fi corect;
- toate răspunsurile pot fi corecte;
- toate răspunsurile pot fi false;
- mai multe răspunsuri pot fi corecte sau false.

Totodată, acolo unde este cazul, la finalul unității de învățare, se propune spre analiză, dezbateri și soluționare un număr de 9 spețe relevante.

De asemenea, manualul mai cuprinde lista subiectelor redacționale conform bibliografiei obligatorie și a actelor normative recomandate, un mic dicționar de termeni juridici specifici și șase anexe cuprinzând: contractul de asigurare socială, act adițional la contractul de asigurare socială, adeverință vechime, foaia de evidență șomer, carnet de evidență șomer și lista bunurilor ce conduc la excluderea acordării ajutorului social.

Obiectivele cursului

- Prezentarea noțiunilor esențiale care operează în dreptul securității sociale;
- Prezentarea, analiza și, respectiv, însușirea doctrinei și practicii judiciare în domeniu (în special aspectele privind politicile sociale, asigurările sociale în sistemul public și privat, asistența socială și jurisdicția asigurărilor sociale).

Competențe conferite

Ca participant la acest curs, studentul va dobândi următoarele competente generale și specifice:

1. **Cunoaștere și înțelegere** (studentul să cunoască și să utilizeze adecvat noțiunile specifice disciplinei)

- să definească conceptele de securitate socială;
- să distingă ramura dreptului securității sociale de alte ramuri de drept;

- să explice esența principiilor dreptului securității sociale;
- să clasifice beneficiile de asistență socială;
- să explice principalele instituții ale dreptului securității sociale.

2. **Explicare și interpretare** (explicarea și interpretarea conținuturilor teoretice și practice ale disciplinei)

- explicarea și interpretarea procedurilor de acordare a beneficiilor;
- evidențierea deosebirilor între asistența socială și asigurările sociale.

3. **Instrumental-aplicative** (proiectarea, conducerea și evaluarea activităților practice specifice; utilizarea unor metode, tehnici și instrumente de investigare și de aplicare)

- aprecierea critică a dispozițiilor legale în materie;
- asimilarea practicii judiciare specifice.

4. **Atitudinale** (manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile față de domeniul științific/implicarea în dezvoltarea instituțională și în promovarea inovațiilor științifice/angajarea în relații de parteneriat cu alte persoane/instituții cu responsabilități similare/participarea la propria dezvoltare profesională)

- însușirea regulilor de deontologie profesională;
- formarea profesională continuă în însușirea unor noi calități deduse capacității de adaptare la noi situații;
- capacitatea de a se adapta procesului de integrare europeană în armonizarea legislației securității sociale.

Resurse și mijloace de lucru

Studentii acestui curs au la dispoziție conținutul acestuia sub forma unor sinteze pentru întregirea cunoștințelor teoretice și practice ale disciplinei studiate.

Structura cursului

Cursul este compus din 12 unități de învățare:

Unitatea de învățare 1	Introducere în dreptul securității sociale (2 ore)
Unitatea de învățare 2	Sistemul unitar de pensii publice (2 ore)
Unitatea de învățare 3	Șomajul ca formă de protecție socială (2 ore)
Unitatea de învățare 4	Asigurările sociale de sănătate (2 ore)
Unitatea de învățare 5	Asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale (2 ore)
Unitatea de învățare 6	Sistemul național de asistență socială (2 ore)
Unitatea de învățare 7	Prestațiile familiale (2 ore)
Unitatea de învățare 8	Protecția specială a copilului (2 ore)
Unitatea de învățare 9	Venitul minim garantat (2 ore)
Unitatea de învățare 10	Protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap (2 ore)
Unitatea de învățare 11	Asistența socială a persoanelor vârstnice (2 ore)
Unitatea de învățare 12	Drepturi cu caracter istoric acordate unor categorii speciale de persoane cu merite deosebite (2 ore)

Teme de control (TC)

Organizarea celor două evaluări (test și referat)/semestru se va realiza conform calendarului disciplinei și vor avea în conținut subiecte precum:

1. Elaborarea unui act (cuprinzând anexele aferente) referitor la procedura de acordare a unui drept de asigurare socială respectiv, asistență socială (1 oră);
2. Evaluarea cunoștințelor prin test tip grilă și/sau tip redacțional (1 oră) precum și rezolvarea unor spețe relevante;
3. Elaborarea unui referat din materia parcursă.

Bibliografie obligatorie:

1. NICOLAE ROȘ, *Dreptul securității sociale. Manual de studiu individual*, Editura Pro Universitaria, București, 2020.
2. NICOLAE ROȘ, *Dreptul securității sociale. Curs universitar*, Editura Pro Universitaria, București, 2018.
3. MOARCĂȘ CLAUDIA-ANA, LUPU VALENTINA LIDIA, POENARU MIHAIL VLADIMIR, *Dreptul securității sociale – Caiet de seminar*, Editura Solomon, București, 2019.
4. ONICA-CHIPEA LAVINIA, *Dreptul securității sociale: curs universitar*, București, ProUniversitaria, 2014.
5. DIMA LUNINIȚA, *Dreptul securității sociale: sinteze și grile*, Editura C.H. Beck, București, 2012.

Bibliografie suplimentară:

1. ȚICLEA ALEXANDRU, GEORGESCU LAURA, *Dreptul securității sociale*, Ediția a IV-a, revizuită și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2014.
2. MOARCĂȘ COSTEA CLAUDIA-ANA, *Dreptul securității sociale*, Editura C.H. Beck, București, 2013.
3. ANECHITOAE CONSTANTIN, *Dreptul muncii și securității sociale. Curs universitar*, Editura Pro Universitaria, București, 2013.
4. MESEȘAN ADRIANA GEORGETA, *Dreptul muncii și securității sociale, sinteze*, ed. a.II-a revizuită și adăugită, Editura Albastră, Cluj-Napoca, 2012.
5. ENE ȘTEFAN, ENACHE SORIN, *Pensii, prestații sociale și asigurări: teorie și practică*, Editura Monitorul Oficial R.A., București, 2012.

Metoda de evaluare:

Examenul final se va susține scris, ținându-se seama de rezultatele obținute la evaluări, test și referat și/sau alte activități aplicative desfășurate în cursul semestrului precum și de prezența activă a studenților la seminarii.

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE 1

INTRODUCERE ÎN DREPTUL SECURITĂȚII SOCIALE

1.1. Introducere

1.2. Obiectivele și competențele unității de învățare

1.3. Conținutul unității de învățare

1.3.1. Definiția și obiectul de reglementare al dreptului securității sociale

1.3.2. Instituții ale dreptului securității sociale, asigurarea socială și asistența socială

1.3.3. Principiile și izvoarele dreptului securității sociale

1.4. Îndrumar pentru autoverificare/autoevaluare

1.1. Introducere

Cuvântul securitate își are originea în latinescul *securitas* (în franceză – *sécurité*, în egleză *security*); el înseamnă protecție, apărare, stare de siguranță, faptul de a fi pus la adăpost de orice pericol.

Sintagma securitate socială este definită în doctrină ca „totalitatea reglementărilor juridice pentru asigurarea stării de siguranță socială la nivel de persoană, grup social sau populație totală, precum și pentru protejarea persoanelor defavorizate sau marginalizate”.

1.2. Obiectivele și competențele unității de învățare

Obiectivele unității de învățare:

- cunoașterea elementelor raporturilor de asigurări sociale ca relații sociale în cadrul cărora se realizează asigurarea materială de bătrânețe, boală sau accident;
- însușirea conținutului raporturilor de asistență socială și a subiectelor lor respectiv, persoane fizice aflate în nevoie, pe de o parte, și statul prin organismele sale specializate, pe de altă parte;
- definirea dreptului securității sociale și corelația acestuia cu dreptul muncii și alte ramuri de drept ale sistemului.

Competențele unității de învățare:

- studenții vor putea defini conceptul de securitate socială;
- studenții vor putea identifica principalele prestații sociale pe categorii de beneficiari: pensionari, șomeri, persoane cu handicap, bătrâni, familii cu copii, etc.;